

'Mijn hoofd gebruik ik als illustratie'

Op 24-jarige leeftijd nam Philip

Akkerman zich voor zelfportretten te

maken en daar tot in lengte van dagen mee

door te gaan. Inmiddels heeft hij er ongeveer

driehonderd gemaakt. Zaterdag krijgt de

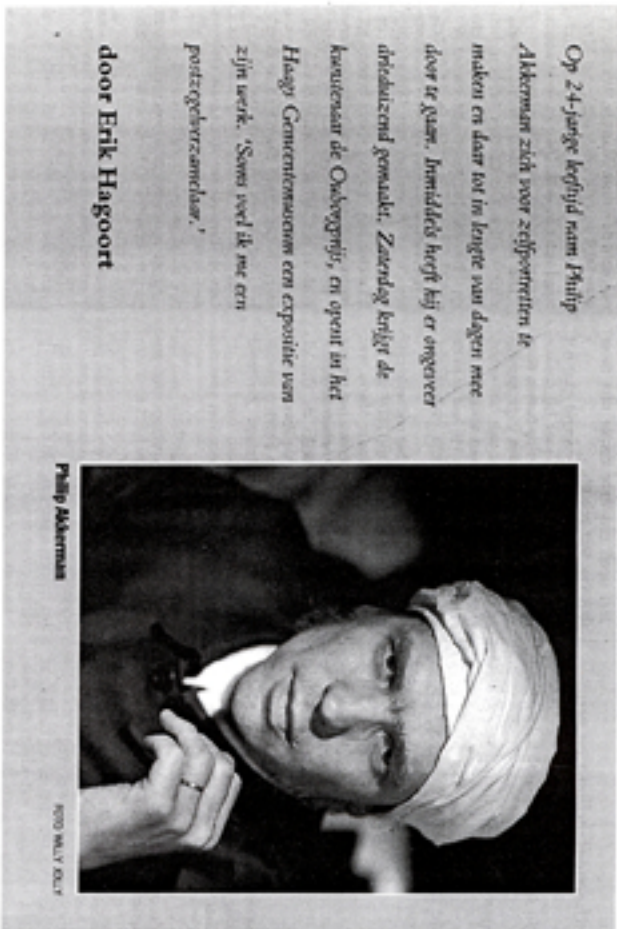
krantenaar de Ouborgrijp, en opent in het

Hagse Gemeentemuseum een expositie van

zijn werk. 'Soms wel ik me een

portretgenezendelaar.'

door Erik Hagoort

Philip Akkerman

1970 M&V O&U

IN ZIJN ARTIELER aan een stille grecht in Den Haag wijst Philip Akkerman naar een terraal recente zelfportret. Op alle panelen van kalendermaat prijkt zijn gezicht: met hoofd of zonder, de neus naar links of naar rechts, de wangren lobbend en dan weer strak, de huid wrinkeld of plooibaars gekraand.

Ik schilder niet Philip Akkerman, zegt Akkerman meteen. Ik schilder alle mensen, het bestaan. Zoals het bestaan van een baksteen schilder ik. Hij kijkt er naar waarmee, gemamerd over de verwarring die zijn beweging oproept. Het is toch zeker zijn gezicht op die panelen?

Het onderwerp van mijn kunst is denken over het bestaan, antwoorde hij. Mijn hoofd gebruik ik daarbij als illustratie.

Wie die uitspraak als een aannemelijk opvat om een boos op te zetten over filosofie en kunst, begrijpt Akkerman verkeerd. Toen ik begon met het schilderen van zelfportretten, ging ik dieren nu openen viraan stelden over de zin van het bestaan. Ik had wel een een kerfboek over filosofie gelezen. Bij Schopenhauer bleef ik hangen. Gedachten over het noodlot.

Ongeveer 1700 heeft hij er getekend op 1300 geschilderd, sinds hij in 1981 op 24-jarige leeftijd zijn eigen hoofd tot onderwerp nam. Hij heeft zachtjes beeld er tot in lengte van dagen mee

door te gaan, 'Veel als ik daar een keer-ge zien zit in 'hoi'.

Zijn portretten hangen inmiddels in banken, directiesbureaus en museumzalen over de hele wereld. In het kader van de Ouborgrijp die zaterdag aan de kunstenaar wordt toegewijd, schilderen van zelfportretten, ging ik dieren nu openen viraan stelden over de zin van het bestaan. Ik had wel een een kerfboek over filosofie gelezen. Bij Schopenhauer bleef ik hangen. Gedachten over het noodlot.

Ongeveer 1700 heeft hij er getekend op 1300 geschilderd, sinds hij in 1981 op 24-jarige leeftijd zijn eigen hoofd tot onderwerp nam. Hij heeft zachtjes beeld er tot in lengte van dagen mee

Mijn zelfportretten moeten de wereld in. Dit is schuldloos, weet ik, voor de mensen, om naar te kijken. Hij knijpt door de fotozappen. Ernie koppits worden gevolgd door knoeziege torens, en dat weer door serene blokken. Maar nooit gaat hij over gekke beelden te trekken, of in hulten uit te barsten.

Moer jaar uit end jaar end end end end. Dat nummer van popgroep Fun-keleke draaide Akkerman in 1980 dag in dag uit in zijn werkzame van de toenmalige Avelen 63 in Haarlem. Hij wilde doen wat er in hem opbroede. Al die witte gaten, glanzende kunst-lijchthout, die kakelede stronten. Wajegje.

Dus flink schuelden met de kunst, op de groep van Funkeleke. Elke drie maanden visuele Akkerman van vijf. Hij schilderde figuratief en abstract, expressieistisch en zakelijk. Zijn grote, abstrakte schilderijen op papier, met goudverf en oostindische tint, kregen wilde tints als Shale Your Booby en Do That Stuff.

Hij wendde zich al van de conceptuele kunst, die begon jaren tachtig op de Avelen toonaangevend was. Het uitwerken van een gedachte stond centraal, het kunstwerk was er het resultaat van. 'In mijn jeugd tekende ik landschappen en zelfportretten. Het keek me heerlijk weer seks onschuldig te doen. Ik nam me voor die maanden zelfportretten te schilderen. Toen het niet verveelde, besloot hij erover door te gaan.

Toch keerde Akkerman de conceptuele aanpak niet helemaal de rug toe. Hij schilderde werken waar de werkelijkheid, maar om een strikte weergang bij als Van Gogh te werk. 'Je hebt een wif dood voor je en je begint gewoon. Vreemdly handrend. En maar de wif van het paard krabben en er maar weer op smeten. Gek werd ik ervan. Als ik een mooi schilderij maakt had, kon ik het niet opknuffen. Wat ben ik nou voor schilder, dacht ik, als het resultaat een teerbare treiter is.'

Akkerman wilde constateren wat hij maakte, zodat wat hij in zijn hoofd had er ook uit zou komen. Sindsdien stelt hij zich per zelfportret een concreet doel. Elk portret is schetsachtig voor een schilderij te worden.

'Als schilder heb je die problemen, op te lossen', zegt Akkerman. 'De compositie, de verdeling tussen donker en licht, en de kleur. Van Gogh wilde die problemen in een keer aanpakken. De oude meesters pakten elk probleem afzonderlijk aan, en dat doe ik nu ook.' Eerst maakt hij een tekening en de problemen van de compositie op te lossen. Daarna brengt hij een monochrom.

Gemeentemuseum Den Haag toont werk Philip Akkerman

De Haagse kunstenaar Philip Akkerman toont zijn werk in de galerie van het Gemeentemuseum Den Haag. De tentoonstelling is van 15 september tot 15 oktober.

Zijn ogen twinkelen als hij vertelt over de voorwerpen die het hem opvoert. 'Je blijft niet maar aamodderen. Je hebt een plan, dat voer je uit. Een soort project. Ik zie in dat ene schilderij te verbeteren, maar in het volgende.'

Sinds een jaar gebruikt hij geen spiegel meer. Het betekent zijn vrijheid. Kunst beschikt zich volgens hem niet in de werkelijkheid maar in je hoofd. 'Als ik me heb voorgevoerd een blauw zelfportret te maken, dan wordt het toch rozeblauw, wanneer ik in de spiegel rijp roze houd ze. Het concept wordt verwat door de werkelijkheid. Zonder spiegel kan ik wel ongevoerd een blauw portret maken.'

Kijk, zegt Akkerman, en hij zet in chronologische volgorde vier recente portretten met waarop zijn wangren cartoonrek zijn afgevat. 'Hier wilde ik de huid een paranoïdeken geven, so-

als ik die bij een oude meester had gezien.'

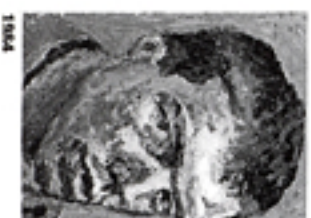
Schilderij voor schilderij, stapje voor stapje, verachtlooi de beoogde kleur in de wangren. Later viraan Akkerman waar hij al die tijd op heeft zitten blokken. Hij denkt niet meer aan de ontwerpbeld, aan het gerechte. Stuk voor stuk vindt hij ze goed.

De monochromie van zijn zelfportretproject doet de schilder denken. Wanneer hierover is hem uitgeprocht door Stanley Brousser, die hem op de Avelen 63 begeleidde. Over hem gaat Akkerman niet geseind. Brousser maakt al meer dan dertig jaar werk van zijn eigen verbeeldingen. 'Dai sprekt mij aan, hoe Brousser een menselijke maar ten opzichte van een absolute maat stelt. microkosmos ten opzichte van makro-kosmos.'

Proefing, haast tegen zichzelf. 'Mitschen is het wel zo dat er in je karakter heel diep iets positievelijk en analitisch zit. Dai je daarom de Schopenhauer moet vinden. Dai je daarom als maar die zelfportretten blijft schilderen. Als een soort verklaring, een geestelijke verlamming. Niets anders meer kennen schilderen als zo'n zelfportret.'

'Maar', zegt hij monter weer in de eerste persoon, 'ik maak er geen dag-tak van over dit soort dingen na te denken.' 'Pa als hij schiedt, schieden zijn gedachten over het bestaan niet langer als losse Godders door zijn hoofd. Dan werden zijn gedachten schilderijkenlijke concepten, en vurt hij ze één voor één af op het paard. Akkerman kan niet wachen oud te worden. Niet omdat hij dan eindelijk zijn grootste geant kan vieren. Rimpels schilbert hij nu ook al. 'Nec, het lijkt me heerlijk als je door alle ervaring noodloos het ene na het andere prachtige zelfportret kunt schilderen.'

Philip Akkerman - Het gubben van de schilderij, schiederen en tehergen; 1993-1999. Um 18 October. Gemeentemuseum Den Haag. Ms. Myself end 1, 300 jaar tehergen na Runderen, 25 augustus Um 13 Januari 2000, Haaga Historien Museum.

Zelfportret, 1981.

1984

1987

1993

1997

1998

1999

1999